

Na temelju članka 24. Statuta Zavoda za javno zdravstvo Ličko-senjske županije (KLASA: 041-01/20-01/03, URBROJ: 2125/58-01-20-6) od 26. veljače 2020. godine, v.d. ravnateljica Ružica Čanić, dr. med., spec. školske medicine, donosi

ETIČKI KODEKS ZAPOSLENIKA ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Etičkog kodeksa

Članak 1.

Etičkim kodeksom zaposlenika Zavoda za javno zdravstvo Ličko-senjske županije (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) uređuju se pravila ponašanja zaposlenika i etička načela na temelju kojih isti postupaju prilikom obavljanja posla.

U obavljanju poslova zaposlenici Zavoda za javno zdravstvo Ličko-senjske županije (u daljnjem tekstu: Zavod) dužni su pridržavati se odredbi ovog Etičkog kodeksa kao i osobe koje nisu zaposlenici Zavoda, a sudjeluju u njegovom radu ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba izravno može povezati sa Zavodom.

Zaposlenici su dužni u radu poštivati temeljna ljudska prava, dostojanstvo, privatnost i autonomiju pojedinca. Dužnost im je poticati etičko ponašanje kod svojih pacijenata, suradnika i kolega. Zaposlenici, pacijenti i suradnici dužni su poštivati nacionalnu, vjersku, rasnu, kulturnu, socijalnu i svaku drugu različitost u svrhu razvoja tolerancije i pozitivnih odnosa.

Etički kodeks je podložan izmjenama i dopunama u skladu s razvojem djelovanjem Zavoda.

Primjenjivost Etičkog kodeksa

Članak 2.

Sadržaj Etičkog kodeksa odnosi se na profesionalnu djelatnost Zavoda i dužne su ga se pridržavati sve osobe koje na bilo koji način sudjeluju u radu i djelovanju Zavoda.

Profesionalna djelatnost

Članak 3.

Zavod prilikom pružanja zdravstvenih usluga poštuje načela etike. Nastojimo pružiti što kvalitetniju zdravstvenu skrb bolesnika, obrazovanje, znanstvena istraživanja i podršku zajednici.

Vrijednosti i vrline koje utječu na svakodnevne aktivnosti i specifičnu etičku politiku Zavoda:

- **MILOSRĐE:** Prepoznat ćemo patnju u svim njezinim oblicima i pokušati je ublažiti u svakom trenutku.
- **POŠTENJE:** U radu ćemo nastojati djelovati čestito i časno.
- **KOMPETENCIJE:** Stručna osposobljenost je važna za dobrobit pacijenata i učinkovito pružanje zdravstvenih usluga. Ulagat ćemo u kontinuirano poboljšanje tehničkih vještina, znanja i mudrosti.
- **POŠTOVANJE:** Postupat ćemo zajamčenim pravima na život, integritet, dostojanstvo i vrijednosti bližnjih. Cijenimo raznolikost među pacijentima i zaposlenicima. Svjesni smo da bolest i ovisnost stvaraju nemoć kod pacijenata, koju nikada nećemo iskoristiti.
- **SUOSJEĆANJE:** Biti ćemo osjetljivi na potrebe pacijenata i zaposlenika, podupirat ćemo ih s empatijom i brigom.
- **DOBROČINSTVA:** Dobrotvornost znači činiti dobro. S pružanjem zdravstvenih usluga, trudimo se povećati i poboljšanje kvalitete života pacijenata.
- **VJERNOST:** Pacijenti i obitelji za nas su na prvom mjestu.

- **SAMOOPREDJELJENJE:** Pacijenti imaju pravo izbora o svom liječenju. Takve odluke su često intelektualno i emocionalno kompleksne. Stoga nastojimo razumjeti, educirati i podržati pacijente i njihove obitelji u donošenju odluka na temelju osobnog odabira, individualnih potreba i vrijednosti.
- **TAJNA:** Pacijenti imaju pravo na povjerljivost podataka. Priznanje privatnosti pacijenata neophodno je za poštivanje ljudskog dostojanstva. Mi ćemo štiti povjerljivost pacijenata i poslovne informacije, sukladno zakonskim propisima.
- **TIMSKI RAD:** Naša najveća vrijednost su zaposlenici, tim s mnogo različitih vještina i sposobnosti. Svaki član tima je važan. Svi zaposlenici Zavoda trebaju održavati međusobno povjerenje, uvažavanje i suradnju potrebnu za učinkoviti timski rad.
- **STRUČNO USAVRŠAVANJE:** Svi zaposlenici imaju pravo na nesmetan profesionalni razvoj i usavršavanje u skladu s osobnim mogućnostima i planovima, u mjeri u kojoj se pritom ne narušava isto pravo druge osobe. Zavod je dužan nastojati da se za ostvarivanje ovog prava osiguraju odgovarajući uvjeti. Svi zaposlenici imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja i prihvaćanja kriterija izvrsnosti u svim domenama radi ostvarivanja zajedničkog dobra. Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja smiju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka.

Opis sadržaja programa i rezultata rada

Članak 4.

Pri pružanju zdravstvenih usluga u kontaktu s pacijentima, pratnjama, roditeljima, skrbnicima, stručnjacima i vanjskim suradnicima zaposlenici su dužni koristiti jezik, termine i razinu komunikacije koje su posve razumljivi korisniku usluga.

Kvaliteta odnosa s korisnikom u okviru profesionalne djelatnosti

Članak 5.

Zaposlenici u svom radu trebaju poštovati i primjenjivati zakonske propise i akte Ustanove, primjenjivati i provoditi najviše stručne, poslovne i etičke standarde i norme i na taj način osigurati zakonitost u radu i poslovanju.

Dokumentacija profesionalnog rada i medicinska dokumentacija pacijenata

Članak 6.

Zaposlenici uredno i u skladu s važećim propisima pohranjuju dokumentaciju o vlastitom profesionalnom radu i medicinsku dokumentaciju pacijenata s ciljem olakšavanja kasnijeg rada sebi, drugim kolegama, korisnicima i pacijentima, s ciljem olakšanja vlastitog uvida u rezultate rada te zadovoljavanja propisa zakona i Ustanove. Dužni su poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja, poštovati obrazovne ciljeve, strategije i standarde ustanove.

Čuvanje tajnosti podataka

Članak 7.

Zaposlenici su dužni poduzimati mjere opreza zaštite podataka propisane Zakonom o provedbi Opće Uredbe o zaštiti podataka („Narodne novine“ broj: 42/18) i Uredbom 2016/679 EZ o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i slobodnom kretanju takvih podataka.

Članak 8.

Svi korisnici i druge zainteresirane osobe za rad Zavoda bit će upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa i pravilima ponašanja. Zaposlenici Zavoda, korisnici i druge zainteresirane osobe za rad Zavoda dužni su u obavljanju svojih poslova pridržavati se odredaba ovoga Etičkog kodeksa.

II. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA ETIČKOG KODEKSA

Načelo mirnog uživanja prava

Članak 9.

Svakom zaposleniku mora se osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Zavoda te poštovanje prava zajamčenih Ustavom Republike Hrvatske kao i zakonskim i podzakonskim propisima.

Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 10.

Svi pacijenti kao i svi zaposlenici Zavoda međusobno trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet, dostojanstvo i privatnost.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 11.

Svaki zaposlenik Zavoda treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Zaposlenici Zavoda ne smiju zlouporabiti svoj autoritet. Osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu utjecati na mogućnost objektivnoga prosuđivanja te etičkoga i profesionalnoga obavljanja radnih obaveza.

Načelo profesionalnosti

Članak 12.

Od zaposlenika Zavoda očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju sve svoje obveze prema pacijentima, pratnjama, kolegama, roditeljima korisnika i ostalim suradnicima.

Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Članak 13.

Svi zaposlenici Zavoda obvezni su na poštivanje svih zakonskih i podzakonskih propisa kao i akata i pravnih postupaka Zavoda koji se tiču njihovih obaveza kao zaposlenika Zavoda.

Sva sporna pitanja oko tumačenja i primjena načela ovog Etičkoga kodeksa radnici rješavaju na način da se obrate za pomoć Odjelu za ravnateljstvo, opće i zajedničke poslove.

Načelo uvažavanja

Članak 14.

Zaposlenik Zavoda poštuje osobnost pacijenata, kolega i drugih suradnika bez obzira na rasu, vjeru, etničko podrijetlo, socijalni ili bračni status, spol i spolnu orijentaciju, invalidnost, zdravstveni status, fizički izgled, dob i političku opredijeljenost. Kriteriji vrednovanja i napredovanja su stručnost, sposobnost i profesionalnost te rezultati u obavljanju određene vrste poslova i zadataka.

Načelo zabrane uznemiravanja

Članak 15.

Obveza je zaposlenika Zavoda svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno ozračje u Zavodu. Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje (uznemiravanje) prema drugoj osobi, kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost. Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin kojim se ponižava ili vrijeđa

druga osoba, osobno dostojanstvo, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvaliteta života te osobe. Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih okolnosti ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje. Spolno uznemiravanje je specifičan oblik uznemiravanja koji uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvredljiva i uznemirujućega materijala te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta. Treba izbjegavati situacije koje između zaposlenika mogu dovesti do sukoba interesa. Svaki oblik uznemiravanja koje je počinio zaposlenik Zavoda, pacijent, pratnja ili treća osoba treba prijaviti nadležnoj instituciji.

Načelo objektivnosti

Članak 16.

Zaposlenici Zavoda trebaju težiti objektivnosti. Zaposlenici ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihov odnos s drugim osobama i objektivnost u radu. Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega zaposlenika Zavoda treba počivati na kriterijima koji su relevantni za obavljanje djelatnosti ili profesionalne obveze.

III. ETIČKA PRAVILA PRILIKOM PRUŽANJA ZDRAVSTVENIH USLUGA I OBAVLJANJA OSTALIH RADNIH ZADATAKA

Načelo profesionalnosti

Članak 17.

Od zaposlenika Zavoda očekuje se odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavanje svih obveza prema pacijentima, kolegama i ostalim djelatnicima u Zavodu. U svojem djelovanju u obvezi su slijediti načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije.

Obveza poštivanja kriterija stručnosti i izvrsnosti, te u skladu s time stalno stručno usavršavanje unutar izabranog profesionalnog područja i utemeljivanje svih profesionalnih i etičkih prosudbi na dostupnim činjenicama, isključujući predrasude bilo koje vrste.

Treba održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima, težeći povećanju dobrobiti pacijenata i Zavoda te smanjivanju gubitaka uvijek kada je to moguće. Od svih članova se očekuje da djeluju u duhu zajedničkih ciljeva te sudjelovanje i u djelatnostima koje neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama u Zavodu, odnosno niti štetiti tim obvezama, kao ni ugledu Zavoda.

Poštivanje prava pacijenata

Članak 18.

Svim pacijentima jamči se opće i jednako pravno na kvalitetnu i kontinuiranu zdravstvenu zaštitu primjerenu zdravstvenom stanju, sukladno opće prihvaćenim stručnim standardima i Etičkim načelima u najboljem interesu pacijenata uz poštivanje njegovih osobnih stavova, sukladno Zakonu o zaštiti prava pacijenata.

Povjerljivost

Članak 19.

Zavod potiče transparentnost i povjerljivost kao jednu od temeljnih vrijednosti. Sva pravila i odredbe kojima se definiraju prava i obveze zaposlenih trebaju biti precizni, jasni i dostupni.

Izbjegavanje sukoba interesa

Članak 20.

Zaposlenici Zavoda trebaju izbjegavati sukobe interesa (npr. primanje darova i sl.). Treba nastojati na neovisnosti svih izvanbolničkih djelatnosti kako one ne bi bile u sukobu s profesionalnim obvezama zaposlenih u Zavodu ili utjecale na integritet objektivnosti zaposlenih. Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Svi zaposleni koji raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti, trebaju štiti tajnost takvih podataka sukladno propisima.

Sigurnost

Članak 21.

Zavod je posvećen održavanju sigurnog okruženja za pacijente, posjetitelje, zaposlenike, liječnike i drugih osoba. Zaposlenici su dužni:

- poštivati obveze prijavljivanja svih nesigurnih i neželjenih događaja koji mogu ugroziti pacijente, posjetitelje ili druge zaposlenike,
- pravilno postupati s medicinskim otpadom i opasnim materijalom - odmah izvijestiti nadređene ako primijete moguću nezgodu koja uključuje medicinski otpad ili opasni materijal i poduzeti hitnu radnju kako bi se spriječila šteta,
- pridržavati se stroge zabrane konzumiranja alkohola i opijata na radnom mjestu,
- voditi sigurnu pohranu svih lijekova te odmah obavijestiti nadređene u slučaju nestanka lijekova,
- pridržavati se zakonskih propisa i internih akata Zavoda.

Zavod će trajno poboljšavati uvjete rada za svoje zaposlenike i educirati ih u zdravstvenim i sigurnosnim politikama i mjerama.

Korištenje ljudi u znanstvenom istraživanju

Članak 22.

Nije dopušteno istraživanje koje može rezultirati nerazboritim rizikom ili fizičkim i psihičkim povredama pacijenata. U znanstvenom istraživanju potrebno je primjenjivati načelo svjesnog pristanka na temelju odgovarajuće obaviještenosti sudionika. Prava i dostojanstvo svih koji sudjeluju kao ispitanici i drugi sudionici u znanstvenom istraživanju treba na odgovarajući način štiti.

Zaštita i korištenje informacija

Članak 23.

Zaposlenici su dužni elektronički komunikacijski sustav, uključujući računala, e-mail, Internet, Intranet, softvere, telekomunikacije, bežične uređaje i druge informacijske sustave pravilno koristiti prvenstveno za radne zadatke. Zabranjeno je korištenje tehnologije za slanje uvredljivih, diskriminirajućih ili uznemiravajućih poruka.

Zabranjeno je svoje ID-ove ili lozinke otkrivati neovlaštenim osobama.

Javno nastupanje

Članak 24.

U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima predstavlja Zavod, zaposlenik je dužan iznositi stavove Zavoda, u skladu s propisima, dobivenim ovlastima, stručnim znanjem i Etičkim kodeksom uz odobrenje ravnatelja. Pri iznošenju stavova Zavoda i osobnih stavova, zaposlenik je dužan paziti na ugled Zavod i osobni ugled.

Djelatnici Zavoda obvezni su u svim službenim javnim nastupima po potrebi koristiti službenu radnu i zaštitnu odjeću i obuću Zavoda i službena vozila Zavoda.

Poštivanje naplate zdravstvenih usluga

Članak 25.

Zaposlenici Zavoda dužni su postupati sukladno propisima i ugovornim obvezama vezanih uz postupanje s uputnicama, pravilne ispostave računa i naplate zdravstvenih i nezdravstvenih usluga od korisnika koji su u obvezi platiti korištenje zdravstvenih i nezdravstvenih usluga.

IV. POVJERENIK ZA ETIKU

Članak 26.

Zaposlenici, pacijenti, korisnici, suradnici i druge zainteresirane osobe mogu se obratiti povjereniku za etiku i ukazati na ponašanje zaposlenika i drugih osoba koje su protivne odredbama ovoga Etičkoga kodeksa.

Povjerenika za etiku imenuje ravnatelj Zavoda.

U slučaju duže odsutnosti iz službe povjerenika za etiku, čelnik tijela će imenovati zamjenika povjerenika za etiku koji preuzima ovlasti i dužnosti odsutnog povjerenika sve do njegovog povratka.

Povjerenik za etiku prati primjenu Etičkog kodeksa, promiče etičko ponašanje u međusobnim odnosima zaposlenika te odnosima zaposlenika prema pacijentima, zaprima pritužbe zaposlenika i pacijenata na neetičko ponašanje i postupanje zaposlenika, provodi postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe, te vodi evidenciju o zaprimljenim pritužbama.

Povjerenik za etiku ne može zbog obavljanja svoje dužnosti biti pozvan na odgovornost niti doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na druge zaposlenike.

Povjerenik za etiku može Etičkom povjerenstvu podnijeti pritužbu na neetično ponašanje drugih zaposlenika prema povjereniku za etiku.

Etičko povjerenstvo dužno je u roku 60 dana od dana primitka pritužbe dostaviti odgovor na pritužbu etičkom povjereniku i o tome izvijestiti ravnatelja Zavoda.

Podnošenje i rješavanje pritužbi

Članak 27.

Zaposlenici, pacijenti, suradnici i druge zainteresirane osobe mogu povjereniku za etiku podnijeti pritužbu na ponašanje zaposlenika, za koje smatraju da je protivno odredbama Etičkog kodeksa.

Pritužba iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti pisanim putem, te putem elektroničke pošte, povjereniku za etiku.

Povjerenik za etiku provodi postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe te priprema izvješće ravnatelju Zavoda o provedenom postupku.

Povjerenik za etiku dužan je u roku od 30 dana od dana primitka pritužbe provesti postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe te pripremiti odgovor podnositelju pritužbe, kojeg dostavlja ravnatelju Zavoda.

Povjerenik za etiku dužan je provesti postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe i na temelju anonimne pritužbe.

U postupku ispitivanja osnovanosti pritužbe, povjerenik za etiku zatražit će pisanu izjavu zaposlenika na kojeg se odnosi pritužba, izjave drugih zaposlenika koji imaju neposredna saznanja o sadržaju pritužbe, izvješća nadležnih tijela u slučaju sumnje na moguća kaznena djela, te poduzeti i druge radnje potrebne za utvrđenje činjeničnog stanja.

O provedenom postupku ispitivanja osnovanosti pritužbe povjerenik za etiku dužan je podnijeti pisano izvješće ravnatelju Zavoda, te pripremiti prijedlog odgovora podnositelju pritužbe.

U slučaju dvojbe o tome predstavlja li neko ponašanje zaposlenika povredu Etičkog kodeksa, povjerenik za etiku zatražit će mišljenje Etičkog povjerenstva.

Način postupanja prema zaposlenicima na temelju rezultata postupka ispitivanja osnovanosti pritužbe

Članak 28.

Ukoliko povjerenik za etiku u postupku ispitivanja osnovanosti pritužbe na temelju prikupljenih dokaza ocijeni da su navodi iz pritužbe osnovani, u izvješću ravnatelju Zavoda predložit će poduzimanje odgovarajućih postupaka i radnji.

Na temelju dostavljenog izvješća povjerenika za etiku, ravnatelj Zavoda može, ovisno o vrsti i težini povrede, pokrenuti postupak zbog povrede službene dužnosti ili pisanim putem upozoriti zaposlenika na neetično postupanje i potrebu pridržavanja odredbi Etičkog kodeksa.

Ravnatelj Zavoda dužan je dati odgovor podnositelju pritužbe u roku od 60 dana od dana zaprimanja pritužbe te ga izvijestiti o poduzetim radnjama.

Podnositelj pritužbe ima pravo podnijeti pritužbu Etičkom povjerenstvu u roku od 30 dana od dana isteka roka za davanje odgovora na pritužbu, odnosno od dana primitka odgovora na pritužbu u slučaju kada nije zadovoljan odgovorom čelnika državnog tijela.

Pritužba na neetično ponašanje povjerenika za etiku

Članak 29.

Pritužbu na neetično ponašanje povjerenika za etiku ravnatelj Zavoda dužan je u roku od 15 dana od dana primitka proslijediti Etičkom povjerenstvu.

Etičko povjerenstvo dužno je u roku od 60 dana od dana primitka pritužbe dostaviti odgovor na pritužbu podnositelju pritužbe i o tome izvijestiti ravnatelja Zavoda.

Ukoliko ravnatelj Zavoda na temelju dostavljenog izvješća Etičkog povjerenstva o provedenom postupku ispitivanja osnovanosti pritužbe ocijeni da je povjerenik za etiku počinio povredu Etičkog kodeksa, postupit će u skladu s odredbom članka 28. stavka 2. Etičkog kodeksa.

V. UPOZNAVANJE RADNIKA S ETIČKIM KODEKSOM

Članak 30.

Ravnatelj ili po njemu ovlaštena osoba, dužan je sve zaposlenike upoznati s odredbama ovoga Etičkog kodeksa.

VI. JAVNOST ETIČKOG KODEKSA

Članak 31.

Ovaj Etički kodeks objavit će se na oglasnoj ploči Zavoda i svih njegovih ustrojstvenih jedinica kao i na mrežnoj stranici Zavoda.

Etički kodeks mora poznavati svaki radnik i korisnik Zavoda.

VII. STUPANJE NA SNAGU

Članak 32.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 011-01/21-01/02
URBROJ: 2125/58-01-21-01
Gospić, 8. veljače 2021. godine

v.d. Ravnateljica:
Ružica Čanić, dr. med.,
spec. školske medicine

Potvrđuje se da je ovaj Etički kodeks objavljen na oglasnoj ploči Zavoda za javno zdravstvo Ličko-senjske županije dana 8. veljače 2021. godine te je na snagu stupio dana 16. veljače 2021. godine.

v.d. Ravnateljica:
Ružica Čanić, dr. med.,
spec. školske medicine